

سینمای کریستوفر نولان،
تصور ناممکن

جکلین فری، استوارت جوی
ترجمه نیوشا صدر

چترنگ

سرشناسه: فربی، جکلین، Furby, Jacqueline

عنوان و نام پدیدآور: سینمای کریستوفر نولان، تصور ناممکن/

گردآورندگان: جکلین فربی، استوارت جوی؛ ترجمه نیوشا صدر

مشخصات نشر: تهران: چترنگ، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۳۸۱ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۶-۲۹-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The Cinema of Christopher Nolan: Imagining the Impossible, 2015.

موضوع: نولان، کریستوفر، ۱۹۷۰ - م. - نقد و تفسیر

موضوع: هنرهای نمایشی - تاریخ

شناسه افزوده: جوی، استوارت

شناسه افزوده: Joy, Stuart

شناسه افزوده: صدر، نیوشا، ۱۳۵۸ - ، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ف ۴۰۹/ن ۱۹۹۸/۳ PN

رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۳۰۲۳۳۰۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۴۵۷۴۷

چترنگ

سینمای کریستوفر نولان، تصور ناممکن • جکلین فربی، استوارت جوی • ترجمه نیوشا صدر • نقد و تفسیر
ویراستار: زهرا باختری • نمونه‌خوانی: گروه ویرایش نشر چترنگ • نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ • ۱۰۰۰ نسخه • لیتوگرافی
و چاپ: تهران بدر • کلیه حقوق برای نشر چترنگ محفوظ است. • نشر چترنگ: تهران، خیابان نصرت غربی، پلاک
۵۸، طبقه دوم، واحد چهار، کد پستی: ۱۴۱۸۸۴۳۳۵۵ • تلفن: ۶۶۱۲۶۸۰۵ • شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۶-۲۹-۳

www.chatrangpub.com •

فهرست

۹	مقدمه مترجم
۱۱	فیلم‌شناسی کریستوفر نولان
۱۵	قدردانی
۱۷	پیشگفتار
	آیا با دقت نگاه می‌کنی؟
	ویل بروکر
۲۲	دیباچه
	رؤیاهای بزرگ‌تری داشته باش عزیز من
	استوارت جوی
۵۳	فصل اول
	بالیدن یک مؤلف از خلال نقدهای کوتاه: حواشی انتقادی کریستوفر نولان
	ارین هیل - پارکز

۸۱ فصل دوم
سینه فیلیا در مقیاس وسیع: آی مکس در شوالیه تاریکی و شوالیه تاریکی برمی خیزد
کریستوفر نولان
الیسون ویتنی

۱۰۷ فصل سوم
تمثیل های فراگیرنده فیلم سازی نولان در تلقین و پرستیز
بانانا تان آر اولسون

۱۴۵ فصل چهارم
قدیم ان، گم هکاران و تروریست ها: زنان شهر گاتهام کریستوفر نولان
توشا تیلور

۱۶۹ فصل پنجم
فانتزی نوآر پست مدرن یا کوری: مکان زندگی خانگی و هویت جنسی
مارگارت ای. تات

۱۹۳ فصل ششم
تجسم تروما، اندوه، فراموشی و خاطره وابسته به روما: فیلم های پسا هزاره نولان
فرن فرنز - کلی

۲۳۵ فصل هفتم
لغزش از ابرقهرمان: پیروزی ها و مصالحه های کریستوفر نولان
تاد مک گاون

۲۵۷ فصل هشتم
منطق بازی ویدئویی در تلقین
وارن باکلند

فصل نهم ۲۷۹

در باب کارکرد همزاد در پرستیز کریستوفر نولان
کوازو دیوید تمبو

فصل دهم ۳۱۳

شنیدن موسیقی در رؤیا: درباره نقش نشانه‌شناختی موسیقی در تلقین نولان
فلیکس انگل و یانینا ویلندفویر

فصل یازدهم ۳۳۹

درباره زمان: از میان تارهای تا تعقیب، دل مشغولی پیوسته کریستوفر نولان به سفر
در زمان
جکلین فری

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

چه طرفدار سرسخت آثار نریمان نولان باشیم و چه آوازه‌اش را صرفاً ناشی از تبلیغات و آب‌ورنگ فیلم‌هایش بدانیم، به شواری می‌شود اهمیت او را در سینمای امروز انکار کرد. اهمیتی که بخش زیادی از آن به آمدن توانایی او در تحمیل بسیاری از خواسته‌هایش به هالیوود است. گرچه او اولین آنها کارگردانی نیست که تلاش می‌کند دست کم تا حدودی استقلالش را در این نظام حفظ کند، از محدود افرادی است که از قدرت و نفوذ برخاسته از استقبال طرفدارانش، آثار را در راستای آزمودن شیوه‌های نوین و بسیار پرخرج بیان در سینما، مانند بهره‌گیری متفاوت از آن‌ها و ابعاد پرده‌آنها به قصد انتقال معنا و نه صرفاً برای تحت تأثیر قرار دادن تماشاگر استفاده می‌کنند. چیزی که ما، مخاطبان ایرانی آثارش، به دلیل دسترسی نداشتن به سالن‌های آی‌مکس در دسترس، دلیل تماشای آثار او در سیستم‌های خانگی قادر به تجربه آن نیستیم و به این ترتیب بخشی از چیزی را که فیلم‌های او در صدد انتقال‌اند، از دست می‌دهیم. در عین حال از آنجایی که نولان در اینجا نیز طرفداران و مخالفان بسیاری دارد و سلاقی و نظرات بسیار متضادی درباره آثارش مطرح می‌شود، شاید مقالاتی مشابه آنچه در این کتاب پیش روی ماست، بتوانند توجه را به ابعادی دیگر از فیلم‌های او جلب کنند که به دلیل اولویت‌های متفاوت فرهنگی پنهان مانده‌اند و به این طریق به گسترش بحث کمک کنند.

نسخه اصلی کتاب از هفده مقاله تشکیل شده بود که با در نظر گرفتن شرایط بازار

کتاب ایران، تعدادی از این مقالات را کنار گذاشتیم. متونی که از دریچه‌هایی بیش‌وکم مشابه به آثار نولان نگریسته بودند یا متونی که به داوری من، که می‌تواند با اشتباه و کاستی نیز همراه باشد، سیطره نظریه بر آن‌ها تا اندازه‌ای بود که جای چندانی برای خود فیلم باقی نگذاشته بود، در زمره مقالاتی‌اند که در کتاب کنونی حذف شده‌اند. در عین حال، متناسب با شرح مقالات، گه‌گاه تصاویری از فیلم به کتاب افزوده شده تا خواننده را در یادآوری برخی از نماهای فیلم یاری کند. همچنین یک جدول فیلم‌شناسی برای جلوگیری از تکرار پانوش‌ها و تسهیل مراجعه خوانندگان به ترجمه کتاب افزوده شده است. من نوشتن این کتاب، به سیاق کتاب اصلی در انتهای هر فصل قرار گرفته و پانوش‌های انتهای صفحات، همگی توضیحات مترجم‌اند.

در ترجمه این کتاب، به سه اصل عمل کردم که به برگردانی صحیح و روان دست پیدا کنم و در نتیجه آرزو می‌کنم حاصل کار، که غلط و دست‌کم تا حدودی شیوا از آب درآمده باشد و اگر همچنان اشتباهاتی از چشم من در مانده‌اند، اخلاص زیادی در انتقال مفهوم ایجاد نکنند. از دکتر فرهاد ساسانی، استاد معارف بسیار سپاسگزارم که با اینکه خارج از کشور بودند، لطف همیشگی‌شان را از من دریغ نکردند و فصولی از کتاب منتشر نشده‌شان را که مطالب آن به کار ترجمه این کتاب می‌آمد، به من فرستادند و نیز به درخواست من فصولی از کتاب را خواندند و نارسایی‌ها را گوشزد کردند.

همین‌طور قدردان برادرم، نامک صدر هستم که با بررسی حوصلگی‌های همیشگی که به گمانم همزاد اوست، فراوان برای این کتاب وقت صرفه کرد. بخش‌های بسیاری از کتاب را با نسخه اصلی مطابقت داد و نکاتی را که از چشمم دور مانده بود یادآوری کرد و نیز از دوست نازنینم مریم کاوه سپاسگزارم که تمامی وجودش شتاب است و همیشه می‌توان به مهربانی‌اش دلگرم بود.

در نهایت از جناب مهندس جهانگیری، مدیر انتشارات چترنگ، که با بردباری، متانت و درک فراوان شرایطی را فراهم آوردند که از حواشی دور بمانم و تنها نگرانی‌ام، نگرانی معمول و معقول (البته به ظن خودم) راجع به خود کار و حاصل آن باشد سپاسگزارم.